

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Національного технічного університету

«Дніпровська політехніка»

Олександр АЗЮКОВСЬКИЙ

« 21 » листопада 2025 р.

ВИСНОВОК

**Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»
про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації ЗГЕРСЬКОГО Романа Анатолійовича на тему
«Вдосконалення процесу керування професійними ризиками на основі
врахування психофізіологічних та психосоціальних чинників»,
поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань
26 Цивільна безпека за спеціальністю 263 Цивільна безпека**

Витяг

з протоколу № 4 засідання кафедри охорони праці та цивільної безпеки
від «20» листопада 2025 року

Присутні:

Головуючий на засіданні – д.т.н. професор кафедри охорони праці та цивільної безпеки Чеберячко С.І.;

присутні: завідувач кафедри охорони праці та цивільної безпеки Голінько В.І., д.т.н. професор кафедри охорони праці та цивільної безпеки Чеберячко Ю.І., д.е.н., професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування Маматова Т.В., д.т.н., професор кафедри охорони праці та цивільної безпеки Яворська О.О., д.т.н., професор кафедри гірничої інженерії та освіти Саїк П.Б., д.т.н., професор кафедри екології та технологій захисту навколишнього середовища Колесник В.Є., к.т.н., доцент кафедри охорони праці та цивільної безпеки Радчук Д.І., к.т.н., доцент кафедри охорони праці та цивільної безпеки Столбченко О.В., к.т.н., доцент кафедри охорони праці та цивільної безпеки Савельєв Д.В., к.т.н., доцент кафедри охорони праці та цивільної безпеки Іконніков М.Ю., к.т.н., доцент кафедри охорони праці та цивільної безпеки Лісовицька, к.т.н., доцент кафедри управління на транспорті Дерюгін О.В., к.т.н., доцент кафедри охорони праці та цивільної безпеки Муха О.А., к.пед.н., завідувач кафедри філософії та психології Нестерова О.Ю., асистент кафедри охорони праці та цивільної безпеки Кравченко Б.Д., докт. філос., асистент кафедри охорони праці та цивільної безпеки Лантух Д.О., докт. філос., асистент кафедри охорони праці та цивільної безпеки Барабанов С.С., асистент кафедри охорони праці та цивільної безпеки Терещук О.В.

Серед присутніх 5 докторів технічних наук і 5 кандидатів технічних наук та 2 доктори філософії (спеціальність 263 «Цивільна безпека») всі фахівці зі спеціальності, з якої виконувалась дисертація та 1 доктор технічних наук з гірничої інженерії; 1 – доктор наук з держуправління; 1 кандидат технічних наук фахівець з безпеки дорожнього руху, 1 кандидат технічних наук з педагогічних наук.

Порядок денний:

Обговорення дисертаційного дослідження аспіранта кафедри охорони праці та цивільної безпеки Інституту природокористування НТУ «Дніпровська політехніка» Згерського Романа Анатолійовича на тему «Вдосконалення процесу керування професійними ризиками на основі врахування психофізіологічних та психосоціальних чинників», поданого на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 26 «Цивільна безпека» за спеціальністю 263 «Цивільна безпека».

Науковий керівник – доктор технічних наук, завідувач кафедри охорони праці та цивільної безпеки НТУ «Дніпровська політехніка» Голінько Василь Іванович, фахівець у сфері оцінки ризиків та культури безпеки праці, має публікації у міжнародних наукометричних базах (Scopus).

Дисертація виконувалась на кафедрі охорони праці та цивільної безпеки НТУ «Дніпровська політехніка», з урахуванням новітніх підходів до формування культури безпеки праці, зокрема соціально-психологічних аспектів впливу на рівень дотримання вимог охорони праці, мотивацію та самоусвідомлення працівників.

Практична реалізація результатів дослідження здійснювалась на підприємстві ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬОБ», де були проведені опитування з рівня переживання стресу працівників, а також визначенні основні небезпечні психосоціальні чинники, що впливають на роботу працівників.

Тема дисертації затверджена на засіданні Вченої ради НТУ «Дніпровська політехніка» (протокол № 8 від 30.06.2022, зі змінами протокол № 8 від 06.06.2025).

Виступили:

Здобувач Згерський Роман Анатолійович представив презентацію за основними положеннями дисертації «Вдосконалення процесу керування професійними ризиками на основі врахування психофізіологічних та психосоціальних чинників», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 26 Цивільна безпека за спеціальністю 263 Цивільна безпека.

(Аспірант викладає основні положення своєї презентації, акцентуючи увагу на актуальності теми дослідження, предметі, об'єкті, завданнях, науковій новизні на результатах отриманого дослідження)

Після закінчення презентації, Згерському Роману Анатолійовичу присутніми на захисті фахівцями були поставлені наступні запитання:

Доктор технічних наук, професор Чеберячко Сергій Іванович

У кого є запитання?

Доктор економічних наук, професор Маматова Тетяна Валеріївна

Таке запитання: скажіть, будь ласка, якою мірою враховано зовнішні ризики які зараз ми маємо під час воєнного стану, і, звісно, ризиків для життя пов'язаних з тероризмом на нашій території і воєнними діями, дякую.

Здобувач Згерський Роман Анатолійович

Дякую за запитання. Дійсно, ця проблема стала дуже гострою з 22-го року, а на рівні підприємства було розроблені відповідні інструкції, проведено відповідні

тренінги щодо оцінки ризиків. Враховуючи досвід у впровадженні систем ISO, було зроблено оцінку ризиків саме воєнного стану і тероризму при оцінці виробничих процесів підприємства, розроблявся превентивний план заходів план заходів реагування. І дії при цьому будуть інші – в цьому і є суть нашої нової методики. Працівники, відповідно, вчаться швидше, діють чітко по процедурі.

Доктор економічних наук, професор Маматова Тетяна Валеріївна

Дякую вам за відповідь. Ви дуже влучно зауважуєте, що необхідне формувати певну систему цінностей або доповнювати систему цінностей корпоративної культури, те що впливає на культуру безпеки. Воєнний стан якось вплинув на прискорення формування певних цінностей? Які ваші спостереження, можливо, і відповідно вашої наукової роботи – обґрунтовані рекомендації в цьому контексті, дякую.

Здобувач Згерський Роман Анатолійович

Коли людина в кризовій ситуації – це може спрацювати в обидва боки. Я би, напевно, все-таки виділив, що ці моменти сповільнюються. Коли працівники довго сидять в укритті, у цей час не відбуваються виробничі процеси, і щоб давати план, щоб люди були забезпечені газом, ми зобов'язані виконувати свої плани - за рахунок якості газу чи інших факторів. Тому, в цілому, швидкість зменшується. Але якщо взяти фактор реагування от він набагато покращився. Тобто якщо ми беремо щось вибірково - є речі які набагато краще і швидше почали працювати, але в більшості це все-рівно деградація.

Доктор технічних наук, професор Чеберячко Юрій Іванович

Як саме усвідомленість співробітників впливає на підвищення відповідальності і дисциплінованості. І як враховується вплив фахівця безпеки праці, керівника, самоусвідомлення працівником на взаємодопомогу працівників, що зазначається у вашій дисертації, дякую.

Здобувач Згерський Роман Анатолійович

Дуже дякую за запитання, пане Юрій. Самоусвідомленість працівника – це поступовий процес. Якщо рівень культури безпеки підприємства середній або вище середнього – самоусвідомленість працівника буде розвиватись за рахунок впливу колективу, за рахунок впливу існуючих процедур і вимог. Все на підприємстві залежить від керівника - що він транслює персоналу, так і будуть виконуватись роботи в виробничі процеси. Якщо керівник в спецодязі, в ЗІЗ, ходить по об'єкту, задає питання і вникає в процеси - це рівень культури безпеки. А коли ще й фахівці з безпеки праці системно контролюють виконання вимог - в комплексі це впливає на ріст самоусвідомлення працівника.

Доктор технічних наук, професор Саїк Павло Богданович

Як ви враховували соціально-психологічні особливості колективів в дослідженнях і висновках?

Здобувач Згерський Роман Анатолійович

Дякую за запитання. Це відбувалось шляхом додавання цих аспектів в робочі моделі, в робочі процедури, в карти система безпеки праці, відповідно, всю

документацію, яка має бути на підприємстві. Тобто це інтеграція цих аспектів в існуючу систему управління охороною праці.

Доктор технічних наук, професор Саїк Павло Богданович

Які закономірності отримано в результаті досліджень?

Здобувач Згерський Роман Анатолійович

Підприємства, які не враховують соціально-психологічний клімат мають більшу статистику травматизму і нижчий рівень культури безпеки.

Кандидат технічних наук, доцент Радчук Дмитро Іванович

В дисертаційній роботі ви розглядаєте тільки показники зростання. Чи може щось піти не так і ваше зростання різко впаде, як визначити на якій ви стадії і що треба робити?

Здобувач Згерський Роман Анатолійович

Кожне підприємство має розвиватись і збільшувати доходи – в цьому суть бізнесу. Деградація можлива при зміні керівництва, при реформуванні процесів виробництва, при скороченні фінансування. Але якщо ви досягаєте певного рівня, то ви вже не хочете робити щось гірше, виконувати роботи більш небезпечно. Тобто деградація можлива, але цей процес буде повільним.

Кандидат педагогічних наук, доцент Нестерова Ольга Юріївна

Як саме в умовах воєнного стану вдалося врахувати зовнішні ризики (тероризм та воєнні дії) при оцінці виробничих процесів?

Здобувач Згерський Роман Анатолійович

На рівні досліджуваного підприємства (ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬОБ») було розроблено відповідні інструкції та проведено тренінги щодо оцінки ризиків. З урахуванням досвіду впровадження систем ISO, була здійснена оцінка ризиків, пов'язаних саме з воєнним станом і тероризмом, при оцінці виробничих процесів. Це включало розробку превентивного плану заходів та плану заходів реагування, де дії при цьому відрізняються, що й становить суть нової методики.

Кандидат педагогічних наук, доцент Нестерова Ольга Юріївна

Яка роль керівника підприємства та фахівців з безпеки праці у підвищенні самоусвідомленості працівників щодо безпеки?

Здобувач Згерський Роман Анатолійович

Самоусвідомленість працівника є поступовим процесом, який розвивається за рахунок впливу колективу, існуючих процедур і вимог, якщо рівень культури безпеки підприємства середній або вище середнього. Все залежить від того, що керівник транслює персоналу. Якщо керівник особисто дотримується правил (наприклад, в спецодязі, в ЗІЗ), ходить по об'єкту, ставить запитання і вникає в процеси, це є визначальним для рівня культури безпеки. Фахівці з безпеки повинні системно контролювати виконання вимог. Цей комплексний вплив керівника та фахівців сприяє росту самоусвідомлення працівника.

Доктор технічних наук, професор Яворська Олена Олександрівна

Скажіть, яка наукова новизна роботи у порівнянні з класичними підходами до керування професійними ризиками?

Здобувач Згерський Роман Анатолійович

Новизна дослідження полягає у виявленні та оцінюванні комбінованого впливу психофізіологічних та психосоціальних чинників на рівень професійного ризику, що є відмінністю від більшості класичних підходів, де ці фактори розглядаються окремо. Пропонується оцінювати комбінацію небезпечних чинників, які змінюються в часі за їх групами, для підвищення достовірності оцінок наслідків стресових ситуацій та прийнятих рішень.

Кандидат технічних наук, доцент Дерюгін Олег Валентинович

Які ключові етапи включає вдосконалений процес керування психосоціальними ризиками, запропонований у дисертації?

Здобувач Згерський Роман Анатолійович

У дисертації розроблено вдосконалену модель керування психосоціальними ризиками, що дозволила запропонувати процес, який складається з десяти кроків. Ці кроки включають. Дослідження психосоціального середовища робочого місця з урахуванням розробленого реєстру небезпечних психосоціальних чинників. Розробка опитувальника щодо небезпечних психосоціальних чинників. Проведення анкетування працівників щодо переживання стресу та визначення його частоти, інтенсивності та тривалості впливу. Оцінювання рівня психосоціального ризику з урахуванням можливих комбінацій небезпечних чинників. Визначення заходів контролю та обґрунтування запобіжних заходів щодо усунення психосоціального ризику. Документування прийнятних рівнів ризику згідно з формою карти психосоціальних ризиків. Затвердження реєстру психосоціальних ризиків та розробки плану контролю. Затвердження процедури перегляду ризиків.

Доктор технічних наук, професор Колесник Валерій Євгенович

Які закономірності були отримані в результаті досліджень щодо соціально-психологічного клімату на підприємствах?

Здобувач Згерський Роман Анатолійович

В результаті досліджень встановлено, що підприємства, які не враховують соціально-психологічний клімат, мають більшу статистику травматизму та нижчий рівень культури безпеки.

Доктор технічних наук, професор Чеберячко Сергій Іванович

Є ще питання? Якщо питань більше немає, то ми заслухаємо керівника Чеберячко Сергія Івановича і рецензентів, а потім вже обговоримо роботу. Сергій Іванович, Ви хочете щось доповнити?

Науковий керівник – доктор наук, завідувач кафедри охорони праці та цивільної безпеки НТУ «Дніпровська політехніка» **Голінько Василь Іванович.**

Доброго дня, шановні колеги. Ви самі все бачите, що тут доповнити. Здобувач володіє цим питанням, працює в галузі безпеки праці саме з цими проблемами. Пан Роман показав себе як сумлінний здобувач, володіє англійською мовою. Ним опубліковано статті в достатній кількості, є 2 статті в SCOPUS, що говорить про високий рівень.

В дисертації Романа Анатолійовича було розроблено вдосконалену модель керування психосоціальними ризиками з урахуванням впливу на появу небезпечної

події комбінації восьми груп психосоціальних небезпечних чинників, що дозволило запропонувати процес керування психосоціальними ризиками з десяти кроків, які включають дослідження психосоціального середовища робочого місця з врахуванням розробленого реєстру небезпечних психосоціальних чинників, розробки опитувальника щодо небезпечних психосоціальних чинників, проведення анкетування працівників щодо переживання стресу внаслідок впливу небезпечних психосоціальних чинників на робочому місці та визначення його частоти, інтенсивності та тривалості впливу, оцінювання рівня психосоціального ризику з врахуванням можливих комбінацій небезпечних чинників, визначення заходів контролю за загальним психосоціальним ризиком, обґрунтування запобіжних заходів щодо усунення психосоціального ризику, документування прийнятних рівнів ризику згідно з формою карти психосоціальних ризиків на робочому місці, затвердження реєстру психосоціальних ризиків, розробки плану контролю, усунення і зниження ризиків із зазначенням відповідних строків виконання, затвердження процедури перегляду ризиків.

Крім того пан Роман удосконалив методичний підхід до оцінки впливу психофізіологічних та психофізіологічних чинників на індивідуальний професійний ризик працівників шляхом ви-значення пріоритетності чинників; реєстр небезпечних психофізіологічних та психосоціальних чинників, що здатні чинити суттєвий вплив на індивідуальний професійний ризик працівників.

Результати роботи Романа Анатолійовича мають наукову новизну та практичну цінність, оскільки її теоретичні й методичні положення дозволили розробити новий методологічний підхід до процесу керування індивідуальними професійними ризиками працівників шляхом визначення можливих комбінацій значних ризиків, обумовлених психофізіологічними та психосоціальними чинниками. Робота є результатом опрацювання і критичного аналізу значної кількості наукових праць вітчизняних і зарубіжних вчених, присвячених удосконаленню систем управління охороною праці та формуванню ризик орієнтованому мисленню. Прошу його підтримати.

Рецензенти дисертаційної роботи, які наголосили на позитивних аспектах дослідження та висловили свої побажання й зауваження.

Доктор економічних наук, професор Маматова Тетяна Валеріївна

Буду підтримувати подальше проходження цієї роботи. Робота є завершеним дослідженням, це цілісна робота, оригінальна. Відчутно поєднання теоретичних здобутків і трансформація їх в практичні рекомендації, що є цінним. Звісно, робота є актуальним дослідженням. Здобувач використав великий спектр наукових методів дослідження, продемонстрував це в роботі, послідовне викладення результатів вирішення завдань. Робота відповідає роботі рівня PhD спеціальності 263 «Цивільна безпека». Стосовно того, що можна вдосконалити на цій фазі – на мій погляд, потрібно звернути увагу на корелювання предмета і об'єкта досліджень з назвою дисертаційного дослідження – це потребує узгодження. Також щодо назв підрозділів – інформація в п.1.1. поширюється не тільки галузь, а результати поширюються на загальноукраїнський рівень. Потрібно йти від більшого і до часткового – це показати. Також мені дуже

сподобався Ваш підхід щодо визначення рівнів розвиненості культури безпеки на підприємствах, на мій погляд – це рівні зрілості (maturity levels). Це треба скоригувати, і, можливо, це підсилить науковий результат. Робота мені дуже сподобалась, приємно було попрацювати в Вашій галузі знань і ну на перетині стандартизації, ціннісних підходів менеджменту і цивільної безпеки. Роботу буду підтримувати, щиро дякую. Бажаю успіхів здобувачу і керівнику.

До недоліків роботи слід віднести:

- у роботі не описано, як саме ці фактори об'єднуються в загальний показник ризику. Відсутнє пояснення використання вагових коефіцієнтів, математичної моделі або шкали оцінки для цієї інтеграції. Ця невизначеність знижує прозорість та відтворюваність запропонованої методики оцінювання;

- запропонований підхід потребує значних людських ресурсів для збору та аналізу даних. Крім того, відсутній план чи рекомендації гармонізації з українським законодавством;

- у роботі існують незакінчені або нечіткі фрази, надмірно довгі речення та велика кількість канцеляризмів.

Разом з тим, хочу сказати робота дійсно виконана, вирішує актуальну задачу з розробки інструментарію для забезпечення оцінювання професійних ризиків, що базується на виявлених закономірностях взаємодії різних психофізіологічних і психосоціальних небезпечних чинників ризику небезпек. Тому вважаю, що після опрацювання недоліків роботу можна представляти до захисту.

Кандидат технічних наук, професор Столбченко Олена Володимирівна

Загалом робота є достатньо цікавою. Тема дослідження є надзвичайно актуальною для України, особливо в умовах воєнного стану та високого рівня виробничого травматизму через нервову напругу та стрес, які є повсякденними супутниками працівників. Крім того, беручи до уваги новий Закон України Про систему охорони психічного здоров'я в Україні виникає потреба у формуванні нового інструментарію для керування ризиками небезпек в системах управління охороною праці, що враховує не лише технічні та організаційні аспекти, а й психофізіологічні та психосоціальні чинники.

У роботі автор обґрунтовує необхідність переходу від традиційного техніко-організаційного підходу до врахування психофізіологічних і психосоціальних чинників, що відповідає сучасним міжнародним тенденціям, зокрема вимогам стандартів ISO 45003, ISO 31000. Також, розглядаються питання інтеграції зазначених стандартів у систему управління охороною праці, що дозволяє не лише знизити ризики травматизму, а й підвищити стійкість організацій до кризових ситуацій на основі підвищення стрес стійкості працівників. Таким чином, дослідження Романа Анатолійовича формує основу для впровадження сучасних практик управління ризиками, які відповідають європейським та світовим стандартам.

Хочу відмітити, що новизна дослідження Романа Анатолійовича полягає у виявленні комбінованого впливу психофізіологічних та психосоціальних чинників на рівень професійного ризику, що є відмінністю від більшості класичних підходів,

де ці фактори розглядаються окремо. Автор пропонує оцінювання комбінації небезпечних чинників, які змінюються в часі за їх групами, що дозволяє підвищити достовірність зроблених оцінок наслідків стресових ситуацій у виробничому середовищі та прийнятих рішень, щодо зменшення рівнів ризиків.

Відмічу, що у порівнянні з існуючими дослідженнями в сфері керування психосоціальними ризиками, які базуються на вплив робочих вимог і ресурсів на стрес, або дослідження поведінкових аспектів людини в кризових ситуаціях, робота виділяється власним відмінним підходом, що полягає у синергії технічних, організаційних та психологічних запобіжних заходів для зниження рівнів ризику.

Практична цінність роботи полягає у розробці методики з оцінювання психосоціальних ризиків може, яка може бути інтегрована в системи охорони праці підприємств підвищеної небезпеки. Також в розробці інструментів (опитувальник, карти ризиків) придатних для використання у вже існуючих системах управління охороною праці з керуванням професійними ризиками.

За темою дисертації опубліковано 6 статей у фахових виданнях України, 1 публікація у виданні, що індексується Scopus та 3 апробаційні роботи в міжнародних і вітчизняних конференціях. Це відповідає вимогам до дисертаційних досліджень.

Хочу відмітити декілька недоліків роботи, які потребують виправлення для представлення роботи до захисту.

1. Автор пропонує оцінювати рівень професійного ризику з урахуванням: психофізіологічних чинників (втома, стрес, порушення сну), психосоціальних чинників (конфлікти, комунікація, моральний клімат), технічних чинників (стан обладнання, організація робочого місця), однак не описує, як ці фактори об'єднуються в загальний показник ризику (наприклад, через вагові коефіцієнти, математичну модель або шкалу оцінки).

2. Запропонований підхід потребує значних людських ресурсів для збору та аналізу даних, а рівень цифровізації таких процесів у більшості українських підприємств низький.

3. Відсутній план чи рекомендації гармонізації з українським законодавством, що може ускладнити практичне впровадження.

4. В роботі існують незакінчені або нечіткі фрази речення закінчується загальними словами без конкретики, наприклад: «Це дозволяє підвищити ефективність управління...» — але не уточнено, як саме.

5. У роботі надмірно довгі речення з 4–5 підрядними частинами, що ускладнює сприйняття. Наприклад: *«Врахування психофізіологічних і психосоціальних чинників, що впливають на рівень безпеки праці, особливо в умовах воєнного стану, коли підвищується нервова напруга, є важливим завданням сучасної науки...»*, краще розбити на 2–3 короткі речення.

6. Багато канцеляризмів («здійснюється реалізація», «проводиться впровадження»), які можна замінити на простіші форми.

7. Автором не розглянуто можливі помилки вимірювань або суб'єктивність оцінок, що може знизити достовірність результатів.

Разом з тим, хочу сказати робота дійсно виконана, вирішує актуальну задачу з розробки інструментарію для забезпечення виконання вимог Закон України Про

систему охорони психічного здоров'я в Україні, що базується на виявлених закономірностях взаємодії різних небезпечних чинників ризику небезпек. Тому вважаю, що після опрацювання недоліків роботу можна представляти до захисту.

Обговорення дисертаційної роботи:

Доктор технічних наук, професор Чеберячко Сергій Іванович

Ми повинні прийняти певні рішення сьогодні. Немає сумнівів, що робота гарна, об'ємна, багато цікавого матеріалу, але потрібно його трішки доопрацювати. Шановні колеги, якщо Ви не заперечуєте, то збиратись ми більше не будемо. Сьогоднішнім семінаром, я думаю, можемо рекомендувати до захисту. А ми втрьох з Василем Івановичем і Романов Анатолійовичем ще попрацюємо над доповіддю і демонстраційними матеріалами, щоб представити саме суттєве. І моя думка – що можна випускати пана Романа на захист. Пропоную затвердити сьогоднішніх рецензентів і рецензентами на захисті. Будемо вважати, що дисертаційна робота відповідає чинним вимогам і її можна рекомендувати до захисту. Я хочу рекомендувати головою разової ради д.т.н. Павличенка Артема Володимировича. Призначити опонентами Борковського Андрія Петровича (Одеська політехніка) і Пищикову Олену Вікторівну (Криворізький національний університет).

Доктор технічних наук, професор Яворська Олена Олександрівна

Дисертаційна робота Романа Анатолійовича Згерського на тему «Вдосконалення процесу керування професійними ризиками на основі врахування психофізіологічних та психосоціальних чинників» є актуальним, цілісним та оригінальним дослідженням, особливо в умовах воєнного стану та зростання нервової напруги серед працівників. Робота має значну наукову новизну, яка полягає у розробці нового методологічного підходу до керування індивідуальними професійними ризиками шляхом визначення можливих комбінацій значних ризиків, зумовлених психофізіологічними та психосоціальними чинниками, що відрізняється від класичних підходів. Здобувач представив вдосконалену модель керування психосоціальними ризиками, яка включає десятикроковий процес та реєстр небезпечних чинників, і обґрунтував необхідність переходу до врахування цих чинників відповідно до сучасних міжнародних стандартів ISO. Практична цінність результатів підтверджена розробкою методики та інструментів (опитувальник, карти ризиків), придатних для інтеграції в існуючі системи управління охороною праці, зокрема, на підприємствах підвищеної небезпеки. Загалом, дисертація відповідає чинним вимогам до робіт рівня доктора філософії за спеціальністю 263 «Цивільна безпека», що підтверджено рекомендацією до захисту.

Доктор технічних наук, професор Колесник Валерій Євгенович

Дисертаційне дослідження Згерського Р.А. є надзвичайно актуальним через його орієнтацію на сучасні міжнародні тенденції, зокрема вимоги стандартів ISO 45003 та ISO 31000, а також на потреби українського законодавства, як-от новий Закон України «Про систему охорони психічного здоров'я в Україні». Практична цінність роботи полягає в розробці інструментарію (методики оцінювання, опитувальника та карт ризиків), що дозволяє інтегрувати управління

психосоціальними ризиками в уже існуючі системи охорони праці на підприємствах, особливо підвищеної небезпеки. Робота демонструє синергетичний підхід, який поєднує технічні, організаційні та психологічні запобіжні заходи для зниження рівнів ризику. Водночас, для представлення роботи до захисту необхідно опрацювати висловлені рецензентами зауваження, зокрема, чітко описати механізм об'єднання всіх чинників (психофізіологічних, психосоціальних, технічних) у загальний показник ризику, гармонізувати підхід з українським законодавством, а також провести стилістичну корекцію тексту, уникаючи канцеляризмів та надмірно довгих речень. Після внесення цих виправлень дисертація буде повноцінно відповідати вимогам для здобуття ступеня доктора філософії.

Характеристика особистості здобувача

Згерський Р.А. у 1994 році закінчив Дніпропетровський державний університет за спеціальністю «Автоматизовані системи обробки інформації та управління»; 2008 рік – Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ за спеціальністю «Правознавство».

З 1995 по 2016 роки працював на посадах ГУМВС/ГУНП в Дніпропетровській області – старший інженер-електронік, головний спеціаліст, начальник відділу, начальник центру, заступник начальника управління інформаційних технологій, начальник управління інформаційно-аналітичного забезпечення; 2016 – 2017 рік – заступник директора державного підприємства МВС України «Дніпро-Інформ-Ресурси»; з червня 2017 – начальник служби внутрішнього аудиту, уповноважений з антикорупційної діяльності Національного технічного університету «Дніпровська політехніка».

Фаховий досвід Згерського Р.А., як спеціаліста у сфері інформаційних технологій, правознавства та юриспруденції, забезпечую повноцінну та стабільну діяльність університету, як критично важливої установи для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період.

Під час навчання в аспірантурі до виконання всіх як теоретичних, так і практичних завдань ставиться дисципліновано і сумлінно. Під час проведення педагогічної практики мав добрий контакт з студентською аудиторією.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація виконана фаховою українською мовою, текстове подання матеріалу відповідає стилю науково-дослідної літератури.

Кількість публікацій.

Усього за результатами дисертаційних досліджень опубліковано 10 наукових праць (у міжнародному журналі з високим індексом цитування – 1, фахових журналах – 5, тезах наукових конференцій – 4).

Відповідно до п.15 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого

постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, *пропонується такий склад разової ради:*

Голова ради: доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри охорони праці та цивільної безпеки Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» **Голінько В.І.**

Рецензенти:

1. **Маматова Т.В.** доктор економічних наук, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»;

2. **Столбченко О.В.** кандидат технічних наук, професор кафедри охорони праці та цивільної безпеки Національного технічного університету «Дніпровська політехніка».

Офіційні опоненти:

1. **Бочковський А.П.** доктор технічних наук, професор кафедри прикладної механіки, завідувач кафедри безпеки праці та навколишнього середовища Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»;

2. **Пищикова О.В.** кандидат технічних наук, доцент кафедри цивільної безпеки та охорони праці Національного університету «Одеська політехніка».

У результаті попередньої експертизи дисертації Згерського Р.А. повноти публікації основних результатів дослідження

УХВАЛЕНО:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Згерського Романа Анатолійовича на тему «Вдосконалення процесу керування професійними ризиками на основі врахування психофізіологічних та психосоціальних чинників».

2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем наукової новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Алексєєва відповідає спеціальності 263 Цивільна безпека та вимогам **Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)**, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261, пп. 6, 7, 8 **Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії**, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44.

3. Рекомендувати дисертацію Згерського Романа Анатолійовича на тему «Вдосконалення процесу керування професійними ризиками на основі врахування психофізіологічних та психосоціальних чинників» до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 263 Цивільна безпека.

4. Рекомендувати Вченій раді Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» затвердити склад разової спеціалізованої вченої ради:

Голова ради: доктор технічних наук, професор, перший проректор Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», **Павличенко А.В.**

Рецензенти:

1. **Маматова Т.В.** доктор економічних наук, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»;

2. **Столбченко О.В.** кандидат технічних наук, професор кафедри охорони праці та цивільної безпеки Національного технічного університету «Дніпровська політехніка».

Офіційні опоненти:

1. **Бочковський А.П.** доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри цивільної безпеки та охорони праці НУ «Одеська політехніка»;

2. **Пищикова О.В.** кандидат технічних наук, доцент кафедри охорони праці та цивільної безпеки Криворізького національного університету.

Результати голосування щодо рекомендації до захисту дисертації Згерського Романа Анатолійовича:

«За» – 16

«Проти» – немає

«Утримались» – немає

Презентація Згерського Р.А. на 45 стор. додається.

Директор ННІ природокористування
доктор технічних наук, професор

Головуючий на засіданні
доктор технічних наук, професор,

Секретар засідання
кандидат технічних наук, доцент

О.О. Яворська

С.І. Чеберячко

О.А. Муха